

MLADENIŠKI TABOR pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. se vrši prihodnjo nedeljo 23. avgusta po sledečem vzporedju: Do pol 10. ure pridejo mladeniči v procesijah in skupinah do župnijske cerkve Sv. Benedikta, odkoder grede v veliki procesiji k romarski cerkvi Sv. Treh Kraljev. Ob 10. uri pridiguje č. g. Marko Krajnc, po sv. maši se vrši na prostoru pri cerkvi ali v dvorani veliko mladeniško zborovanje z govori č. g. Marka Krajnc, Mirka Geratiča in mladeničev. Ob pol 3. uri slovesno vefernice, nato športne tekme in obhod. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Mladeniči Marijinih družb, fantovskih odsekov in drugi dobri mladeniči, pridite polnoštevilno! Tabor bo posvečen proslavi 1500 letnice efskega cerkvenega zbora in desetletnice vladanja našega kralja Aleksandra. Na veselo svidenje mladeniči iz lenarške dekanije in sosesčin!

Ne pozabite na fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 23. avgusta! Govori en govornik iz Ljubljane in eden iz Maribora. S taborom je združena popoldanska lahkoatletika in športna prireditve.

Obiščite v obilnem številu tabor Katoliške akcije za može in fante iz dekanij: Videm in Leskovec, ki se bo vršil v nedeljo, 23. avgusta na Trški gori nad Krškem.

*

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi dne 13. septembra romarski izlet v Ruše. Prijave se sprejemajo do 2. septembra.

Št. Peter pri Mariboru. V četrtek, dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer se vrši skupna seja odbora prosvetnega društva »Skala« in odbora fantovskega krožka, in sicer v posojilniških prostorih.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 23. avgusta ob 15. uri zelo lepo ljudsko igro v štirih dejanjih »Prisega o polnočie«.

*

Raj v današnjih dneh.

Angleški dominijon (le pod nadvlado Anglije), južna Afrika, je ena od onih redkih pokrajin na tem povojnem svetu, ki ne pozna gospodarske krize.

Ta paradiž je danes žalibog zaprt tujcem za naselitev in ga je mogoče opazovati le od daleč.

Južna Afrika, dasiravno pod angleško nadvlado, poseda vlado kakor čisto samostojna država. Angleški guverner se ne zanima za notranje zadeve dežele, te prepusti parlamentu. V povdarek angleške nadoblasti prireja guverner po parkrat na leto s posebnimi slovesnostmi parade angleškega vojaštva. Kakor po drugod nista v južni Afriki vlada in parlament v istem mestu. Zastopniki naroda zborujejo v Kapstadt, sedež vlade pa je Pretoria, ki je oddaljena 8 km od Johannesburga.

Komu bi presedal trušč evropskih in ameriških mest, za tega bi bila južna Afrika pravi raj. Z vso skrbjo gledajo tamkaj, da je prizanešeno živcem prebivalstva. Vsi kontrolni aparati za plih, vodo in elektriko so nameščeni pri vratih na vrt. Ob nedeljah in praznikih vlada po mestih občudovanja vreden mir. Predpoldne obiščejo ljudje cerkve, popoldne pa prebijejo doma v družini ali kje na izletu.

Poleg nedelje je tudi sredi nekake vrste praznik. Točno ob eni uri popoldne zaprejo urade, delavnice in trgovine. Pač pa so oprte trgovine ob petih do 9. ure zvečer, da imajo delavci priliko za nakup, ker druge dni zapirajo trgovine ob 6. uri zvečer in delavec je pa na delu do petih. Četrtek je v južni Afriki posvečen vojaški vzgoji. Ker ne poznajo splošne vojaške obveznosti, se pripravljata ter vežba mladina v obrambi domovine ob četrtkih. Poldrugo leto dela mladenič vojaške pohode, na katerih ga poučujejo razni oficirji in strokovnjaki.

Južna Afrika se veseli občega blagostanja. Socijalna zakonodaja dovoljuje brezposelnim dovoljeno podporo. Vsaka belokožna rodbina poseda svoj avtomobil, vsak črnc pa kolo. Veleindustrije ni nikjer. Industrijske izdelke uvažajo iz Evrope in Amerike. Izvažajo le tobak, poljedelske pridelke in

predvsem sadje. Pokrajina prideluje 160 sadnih vrst. Sadje je izredno ceno in stane velik zaborj banan komaj eno marko. Izvozne trdke so v južni Afriki neznane. Farmarji vozijo svoje pridelke v svojih tovornih avtomobilih naravnost v pristanišča, odkoder romajo po morju v London. Prodajno ceno zve farmer šele tedaj, ko je bila njegova roba prodana na londonskem trgu.

Davke plačujejo v južni Afriki le tisti, ki ima letnih 100.000 dohodkov.

*

Vprašanja in odgovori.

L. H. v D.

Sem 18 let star, ali že lahko dobim državno službo?

Odgovor:

Kot dnevničar že, sicer ne, posebno take ne, ki si jo vi želite.

H. D. v O.

Kolika je vrednost srebra brez zgodovinske vrednosti — torej na kg?

Odgovor:

Pišite na naslov Drago Tratnik, zlatar, Maribor, Orožnova ulica. On kupuje.

F. K. v Lj.

Ali se bodo škofovi gozdovi tudi razdelili?

Odgovor:

Ti gozdovi niso zasebna last kakor so ostala veleposestva, torej niso škofovi, ampak so za vzdrževanje škofije. Zato se ti gozdovi ne bodo razdelili.

K. A. v Sv. A.

Preko občinske ceste imam napeljana vodo na svojo žago. Zato mora biti na tej cesti most. Ali ga moram jaz vzdrževati?

Odgovor:

Ko se je dovolilo speljati vodo čez občinsko cesto, je gotovo bil napravljen dogovor z občino. Ako ne, tedaj vam lahko občina prepove, če nečete mosta napraviti.

H. L. v Sv. P.

Ali ima oče, ki je dal državi sedem svinov, pa živi v velikem pomanjkanju, pravico do podpore?

se je zbralo nekaj pijancev, ki so čakali na vlak. Pride tudi dijak, hodi po sobi in se ne prestando ogleduje v zrcalu na steni. Nato mu reče eden od pijancev: »To ste pač zelo v samega sebe zaljubljeni, da se tako radi gledate v zrcalu?« Mirno odgovori dijak: »To ravno ne! V zrcalu pogledujem zato, da vsaj včasih vidim pametnega človeka pred seboj!«

Pri organistu. Zdravnik (na vratu obolele mu dečku): Rect, a! Deček molči. Zdravnik: »aaa! Oče (organist): »Gospod, to ni »a«, to je »g!«

Zakonska popustljivost. Župnik (zakoncema, ki sta se sprla): »Ljuba moja, sporazu-

bi od jutra do večera in ne bi mislil ne na jed, ne na pijačo. Še v noč bi sejal, v pozno, pozno noč.

Mu je li zasejal takrat satan prvo drobno seme v srce? In iz njega je pognala kal grešnega pohlepa in je rasla in rasla, da se je bohotno razrasla v vse mišljenje in hotenje.

Prejšnjo jesen — tudi tega se še dobro spominja — ko je sejal Koren ozimino, že bolan, a je v njegovem srcu že vrtalo in grizlo poželenje po njivi, ga je gledal s srdom v srcu. Ko mu je sledil z očmi, kako je stopal čez njivo sključen, s trudnimi koraki, pokašljujoč, da se je moral zdaj zdaj ustaviti, si oddehniti in nanovo zajeti sape, si je govoril: »Glej ga, jetika mu je že vse moči izpila, izsesala mu že vso kri, smrt ga že za grlo drži, pa še dela in se vleče na njivi! Ah, da ima tako njivo! Jaz pa, ki sem tako zdrav, ki bi jo tako z lahkoto obdeloval, jaz je nimam!«

Glej, ni li bilo tisto drobčkano seme že drevo, ki so v njegovi sencu že počivale vse njegove misli, vse skrite, zavistne, zlo želeče želje? Odkod pač tisto začudenje, ki ga ni pustilo vso zimo, kako da Koren še živi, da ga ni jetika že davno pobrala? »Ali ga drži na svetu samo ta njiva?«

V vseh mislih je bila njiva, njiva.

A kdaj je bila vsejana v srce prva grešna misel, manjša od gorčičnega zrna?

Vedi Bog, kdaj. Matija res pred samim Večnim sodnikom ne bi vedel povedati, kdaj.

Zbudil se je — se mu zdi — nekega jutra kar na lepem s to hudobno mislijo v srcu. Morda ni poškrpil prejšnji večer postelje z žegnano vodo. Pa je prišel ponoči satan in je imel lahko delo. Spečemu, zahrbtno, kakor je že njegova grda navada, mu je vsejal zlo misel v srce.

Ko se je zjutraj zbudil, je nekaj časa še obležal. Zakaj čudno mu je bilo pri srcu, čudno od prečudnih sanj, ki jih je tisto noč sanjal. Ali jih je morda mislil bedé? In jih sedaj le dalje prede? In mu je srce zato tako nemirno?

Vedi Bog, kako je bilo. Ve samo to, da si je na koncu premišljevanja priznal: »Ni mogoče drugače. Ne bo prej miru, da Petrovo njivo dobim.«

A kako? Lahko je spočeta misel, cena stvar je beseda. A povej, kaj boš storil, kako jo boš dobil?

Kaj, če bi stopil k sosedu, rekel mu zlepa in prijateljski: »Sosed in prijatelj Peter, daj, prodaj mi njivo. Glej, tako in tako je z menoj. Moram jo imeti, ne bo prej pokoja. Dam ti zanjo, kar zahtevaš.«

Pa ni bil spet satan, ki mu je tedaj ugovarjal? Naravnost zasramoval ga je.

»Imaš pač preveč denarja, he? Ga li nameravaš metati skozi okno, kaj? Pamet, pamet, Matija! Nikar ničesar ne donujaj! Bi bilo tako brez koristi. Saj veš,

R. S. V.

Imam lovsko karto in orožni list in puško. Ali smem iti prosto na lov brez dovoljenja lovskega zakupnika?

Odgovor:

Ne.

J. K. v Sv. D.

Ali se smatra za občinsko pot vsaka, ki jo uporablja več občanov in gre tudi preko državnih občin?

Odgovor:

Občinske poti so kot take v mapih zaznamovane in na občini morajo imeti seznam teh občinskih cest. Ako vaša ni, pa jo uporablja ena četrtina občanov, zahtevajte, da se napravi za občinsko cesto.

*

Dvoboj žrebcev.

Našim čitateljem so znane španske bikoborbe in v Albaniji običajni dvoboj na življenje in smrt med petelin.

Na velikem otoku Mindanao v Filipinskem otočju je že skoro stoletja do danes v navadi dvoboj med nalašč za krvavo igro odgojenimi žrebci. Mohamedanski knezi, takozvani Dati, ameriškanski in japonski posestniki plantaž na zgoraj omenjenem otoku stavijo kar največje vsote na izid dvoboja med dvema žrebema. Poslužujejo se dveh načinov, da naščujajo eno žival na drugo. Po prvem načinu pripeljejo pred oba za dvoboj določena žrebca kobilo iz hleva enega od bogatašev, iz katerega pa ni sta bojna žrebca. Komaj se počavi na za boj določenem prostoru kobila, že se začne med žrebema borba za posest kobile. Ko sta živali enkrat prežeti od bojaželjnosti, odpeljejo kobilo s pozornišča, a boreča žrebca niti ne opazita, da ne čaka zmagovalca nikaka nagrada. Dvoboj se nadaljuje z udarci s kopiti in z ugrizi v vrat, dokler eden ne omaga, ali tudi popolnoma ne podleže.

Drug način je ta, da drži eden od hujškačev v človeški osebi v roki ogledalo. Ko stopita žrebca na za borbo določeni prostor, pusti igračkati s pomo-

čjo ogledala solnčno svetlobo v obeh enega od žrebcev. Drugi žrebec zapazi izreden blesk o obeh nasprotnika, se čuti izzvanega in preide v napad. Kar nato pa prenese hujškač solnčno svetlobo na oči napadalca in v par sekundah s zagrizeta oba nasprotnika v boj na življenje ter smrt.

Bojni prostor je obdan od vzvišenih tribun (odrov), s katerih si pasejo oči na poteku dvoboja bogataši ter dobivajo ali izgubljajo visoke stave.

*

Raznočrosti.

400.000 ubojev v dveh okrožjih tekom dveh let. Dopisnik »Tajmsa« iz Pekinga je priobčil v svojem listu neko zanimivo vest. Napram policijskim podatkom je bilo za dve leti izvršeno v okrožjih Ping Kiang in Kig Jang na Kitajskem od razbojnikov 400.000 ubojev.

Nebičajni padobran. Neka gospa iz Bristola je o priliki izleta omahnila s skale, visoke 60 m, ter padla v morje. Ribiči so jo potegnili iz vode. Navzlic visokemu padcu, je ostala gospa živa in zdrava. Za rešitev se ima zahvaliti dejstvu, da se ji je pri padcu obleka razprostrla ter na ta način vršila ulogo padobrana.

Najdeno grobišče iz bronaste dobe. V prostrani madžarski ravnini so odkrili grobišče iz bronaste dobe. Pri razkopavanju so našli na mnogobrojne stvari velike zgodovinske vrednosti. Odkritih je bilo 23 grobov, v kojih so bila trupla, kakor je bil to običaj v tisti dobi: zavita in zvezana. Moški so bili obrnjeni z licem v smeri proti severu in položeni na desno stran, žene pa z licem proti jugu in položene na levo stran. V grobeh so najdene posode iz kamna, biseri iz marmorja, noži iz kamna in druge stvari. Dognalo se je tudi, da so bila trupla pred pokopom namenoma poškodovana. Tako je dognano, da je nekateremu trupu bila

odsekana glava, drugemu roka ali noga, da bi na ta način bilo preprečeno pokojniku priti nazaj.

Sovjeti so prodali vzhodno-kitajsko železnico. Šangajski dopisnik »Njujork Tajmsa« javlja, da so pogajanja med sovjetsko ter nankinško vlado zaključena s sporazumom, glasom katerega odstopajo sovjeti en del vzhodno-kitajske železnice za 400 milijonov zlatih rubljev. Označena svota se ne izplača v gotovini, nego se odbija na račun uvoznih carin na blago, ki se uvaža na Kitajsko.

Grozna suša v Kanadi. Ministrski predsednik Benet je izjavil na seji kanadskega parlamenta, da je sedanja suša zbog svojih nepreglednih posledic največja od vseh nesreč, koje so dosihmal obiskale Kanado. Nekatere pokrajine sploh nimajo nobene žetve. Posevki so popolnoma propadli na površini, ki meri okrog 5 milijonov akrov (okrog 2 milijona hektarjev), a nevarnost je tudi za živino.

Nova šola za odpravljanje debelosti v Newyorku. Ta šola se po svojem sistemu povsem razlikuje od vseh ostalih zavodov te vrste. Gospe, koje žele, da zopet dobijo lep in vitek stas, ne izvajajo, kakor je bil to doslej običaj, neko vrsto švedske telovadbe, ne igrajo ali skačejo, nego s krtačo v roki — čistijo parket, snažijo medene predmete ali hišno opravo. A vse to, razume se, po posebnem taktu in zvokih godbe. Pravijo, da je imenovana šola dala odlične uspehe. Mnoge gospe so hvaležne navedenemu sistemu, da so dobile vitko linijo ter zgubile debelost.

Pokončevanje slonov. Po statistiki izvoza iz ekvatorske francoske Afrike je tekom leta 1930 bilo iz te kolonije izvoženih 50.000 slonovih zob. To predstavlja do 48.000 ubitih slonov samo v tej mali oblasti. Temu številu je treba dodati še izvoz po tihotapstvu, kar znaša okoli 12.000 do 15.000 zobov. Angleške kolonije izvažajo ravno tako velike količine slonove kosti, koje se zaeno s francosko slonovo kostjo prodajajo iz-

vstal Madžar ter ošabno rekel: »Jaz sem Teresij Arpad — podžupan Avaderskega komitata! In kdo ste vi, gospod, gotovo kak profesor, nehi?« Nisem! Jaz sem Ferdinand, car bolgarski!« odgovori ta prijazno ter se nalahko prikloni. Madžar je nekaj časa vihral svoje brke, potem pa rekel: »Tako, tako! No, tudi lepa službala«

Službeno izpričevalo. Neka gospa je zapisala v službeno izpričevalo svoje dekletole: »Neža Narobe je služila pri meni 11 mesecev. V tem času je bila: »Pridna — pri hišnih vratih. Skrbna — zase. Hitra — v izgovorih. Poštena — kjer je bilo vse zaklenjeno.«

razlika. So že šestdesetletni starci dobili mlade neveste. Še mlajše!

Je že nevarno omahoval.

In to zadnjo pomlad, za vse odločilno! Ni li bil spet satan, ki je ujel in zbral v zraku vse najlepše solnčne žarke in je vse napeljal prav na Korenovo njivo, da se je v njih vsa kar lesketala? Od tam pa jih je napeljal in pletel naravnost gor proti oknu Matijeve bajte. Tako lepo zlato pot je naredil med njivo in Matijevim domom, da bi se še angelci sprehajali po nji s svojimi lilijskimi nogami. Kaj se ne bi Matijeve misli!

Njiva — kako čudežno lepa je bila to zadnjo pomlad! Še nobeno mladoletje se ni zdela Matiji tako mlada in nežna, tako vsa sočna in ljubezni vredna. Oči so se mu v ozimino kar potapljale, kakor se z radostjo potopi v sveži vodi zasenčenega potoka popotnik, ki je po prašni poti, pod neusmiljeno žgočim solncem dolgo dolgo romal. Od kraja do konca so vso premerjale, otipavale, ljubeče, drhteče božale.

Ako bi bil imel Matija nevede pri sebi praprotno seme, da bi vse skrito videl, vse tajne slišal, in ake ne bi bil tako bolno in hlepeče zaverovan v njivo in njeno mlado krasoto, bi videl, kako čepi tam suh škrat in s škilavimi očmi bulji gor vanj, ob oknu slonečega, z očmi in s srcem in z vsemi grešnimi

mislimi po njivi koprnečega. Debele, pohotne ustnice se mu lokavo nasmihajo in reže: »Bratec, lepo mrežo sem ti nastavil. Pri peklu bi prisegel, da se ujameš!«

Tudi v nočeh, ko božje duše pod varstvom božje roke mirno spe, ni bilo miru in pokoja.

Satan je z veščo, zapeljivo-zvito roko napeljal najlepše lunine žarke prav čez njivo, da se je kar blestela od srebra. Najsijajnejšo srebrotkano preprogo je spletel in razgrnil med njivo in Matijevo bajto.

Matijeve misli in želje so se kakor drobnonoge kraljčine po srebrnih čilimih v pravljicah sprehajale po ti mehki, prelepi poti.

»Moja mora biti«, je mrmral ves opijanjen od te lepote, bolan od hrepenenja, da ga je glava bolela.

Vznemirjen je legel.

Ko je sestra Lucija, nekoliko uboga na duhu, ki jima je gospodinjila, že davno spala kakor posekano drevo v gozdu, se je Matija na trdi postelji še nemirno obračal, nevoljno se premetaval. Ko se je čez dolgo časa polagoma pogrezal v sen, je še mrmral, kar je venomer razmišljal: »Moja mora biti! Ne bo prej miru!«

S to mislijo je zaspal.

(Dalje prihodnjič.)